

Formue eller Sligt; men at Hustruens inden Ægteskabet skulde efter Samraad med Venner og Værender fraktrive sig den Ret, tror jeg, at der saagodt som aldrig vil være Tale om. I det Hele taget trykker naturligvis Kvinden sig i saadanne Forhold ved at stille sig ind under de juridiske Kontraktforhold, saa at jeg tror rigtignok ikke, det vil være heldigt at gaa den Vej. Dersom man derimod med Hensyn til Benyttelsen af Ægtepagter vilde gaa akkurat den modsatte Vej, ja, saa tror jeg, at vi kunde komme til et Resultat. Dersom man vilde sige, ikke at Kvinden ved en Ægtepagt skal renoncere paa sin Ret, men at hun ved en Ægtepagt, inden Ægteskabet indgaaes, skal kunne sikkre sig sit Selverhvervede, ja, saa kunde jeg gaa med; det var den rigtige Maade, synes jeg, at gaa frem paa, at give fuldstændig Frihed til Ægtepagter paa den af det ærede Mindretal forøvrigt foreslaaede Maade. Saa kunde enhver Kvinde, som ikke har tiltræffeligt Lillid til sin Mand, som frygter for, at Forholdet kan udvikle sig saaledes i Ægteskabet, at hun nødes til at ty til sit Selverhvervede, uden Beføstning sikkre sig ved Hjælp af en Ægtepagt. Jeg tror nu i det Hele taget ikke, at det hjælper meget at ville fremme et godt ægteskabeligt Forhold gennem Lovbestemmelser. Man kan give saa mange Love, man vil, saalænge Ægtefællerne bo sammen, kunne de tilføje hinanden tusinde Krænkelse, som ingen Lovbestemmelser kunne forhindre. Det kan ikke nytte noget, men derimod vil jeg indrømme — og deri er jeg ogsaa enig med, hvad min ærede Kollega udtaler i Betænkningen — at hvor Ægteskabet faktisk er opløst, hvor Forholdet er saaledes, at Konen er flyttet fra Manden, der kan Lovforslaget have en vis Betydning, og naar man indskrænker det dertil, vilde i alt Fald Færerne ikke være saa store, men det er jo alligevel tvivlsomt, hvorvidt Loven, saaledes som den foreligger, bør vedtages, fordi der er saa mange andre Momenter tilføje, som gjøre, at man ikke for disse saa Undtagelsers Skyld skal give en Lov som den foreliggende. Det er vel ikke ubekjendt, at det, som egentlig har været Anledning til Lovforslaget, er den Betragtning, at i Proletariatet, under fattige Forhold, kan det indtræffe, at en Kone bliver saa slet behandlet, at hun bliver nødt til at forlade sin Mand, og naar hun da ikke har Ret til sit Selverhverv, kan Manden ustraffet gaa hen til hende og berøve hende noget af hendes Giendele i Kraft af Reglerne om Formuefællesskab. Jeg veed ikke, om vi her i Landet have haft Exempler herpaa, men de ville i hvert Fald kunne have andre Steder. Under den tidligere Behandling blev ansøgt det meget bekjendte Exempel, fra London, hvor jeg, hvor en Mand kommer hjem, efter at have været i Ostindien, og Konen har siddet og haft en lille Handel; en Dag gaar hun ud, og imidlertid sælger Manden hele Historien. Saadanne Forhold ere ganske vist

sjærgelige, men vi give ikke Loven for saadanne Forhold; den gjælder i sin Almindelighed, den gjælder saavel det ene Samfundslag som det andet, og saa kommer det store Spørgsmaal, om man da ikke ved at overveie, hvorledes Loven vil virke i mange andre Retninger, nødsages til at sige: Ja, for et saadant enkelt Tilfælde bør vi ikke have en saadan Lov; Loven vil jo, som sagt, ingenlunde indskrænke sig til de lavere Klasser. Den vil ingenlunde, siger Flertallet, have nogen indgribende Betydning. Jo, det tror jeg ganske vist, at Lovforslaget vil. Det maa jo erindres, at nu omstunder tiltager selvstændig Virksomhed for Kvindene mere og mere. Kvindene anvendes jo alle Vegne, endog saa oppe i Ministerierne, hvor vi have de kvindelige Embeds- og Bestillingsmænd, om jeg maa bruge det Udtryk; vi have fremdeles Modehandlerinder, Stuepillerinder, Lærerinder, en Mængde Snyerster, Handlende, kort sagt, der er en stor Mængde af disse Kvinder, saa at Loven vil faae en meget stor Indflydelse. Det er nu min Overbevisning, og det er den store Styggelse ved Sagen, at Letsfærdigheden med Hensyn til Ægteskabets Indgaaelse vil blive større for enhver saadan Kvinde, som veed: Jeg kan ernære mig selv. Hun har imidlertid nok Lyst til at gifte sig, og overveier det da ikke saa nøie, som hun maa sige ellers vilde, fordi hun altid har den Udvei med denne Lov ihænde at kunne sige: Gaar det ikke rigtig godt, gaar jeg min Vej. Men ad Lovgivningens Vej at befordre saadanne Forhold eller de Konsekvenser, der kunne udledes deraf, anser jeg for overordentlig farligt. Der kunne vi gjøre Skade i ti Tilfælde, hvor vi kunne gjøre Gavn i eet med Hensyn til det Forhold, jeg nævnte før. Dernæst maa man jo heller ikke lade ude af Betragtning, at Lovforslaget saa overordentlig slet harmonerer med den øvrige Retstilstand med Hensyn til Formuefællesskabet. Paa Grund af Formuefællesskabet paahviler Familiens Forsørgelse nu alene Manden, det lader man blive staaende, men man giver Konen en Ret, uden samtidig at paalægge hende en tilsvarende Forpligtelse. Jeg ser ikke, hvorledes det gaar an; man giver hende en Ret til at holde sit Selverhverv udenfor Fællesboet, men lader Forpligtelsen til at ernære Familien udelukkende paahvile Manden. Dersom Manden ikke føder Børnene, bliver der paalagt ham Bidrag, og betaler han ikke disse Bidrag, kommer han paa Band og Brød, medens Konen gaar fri og frant med sit Selverhverv. Jeg kan ikke forstaa, at man kalder det ret og billigt. Men gaar man ud fra den Betragtning, at man har Loven, saa kommer det næste Spørgsmaal, som ligger saa nær for, nemlig dette: Vilken Nytte vil saa i Virkeligheden Hustruens have af en saadan Lov. I den Henseende kan man sige, at hvor Ægtefællerne bo sammen, vil Hustruens ingen Nytte have af den. Det er jo nemlig klart, at saalænge de leve sammen, er det